

Gemeente : Groningen
Plan : Delfzijl – de Zwet 40
Betreft : Tekstvoorstel bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid
Opsteller : Menno de Jonge
Datum : 11 - 02 - 2019

In het kader van externe veiligheid heeft Veiligheidsregio Groningen de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid voor het plangebied De Zwet 40 te Delfzijl beoordeeld. De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid zijn relevant voor de ruimtelijke afweging (verantwoording groepsrisico). Daarnaast adviseren wij op basis van Wet veiligheidsregio's art. 2 en 3 de brandweezorg binnen het plangebied.

Om u te ondersteunen bij de invulling van de verantwoording van het groepsrisico, heeft Veiligheidsregio Groningen de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid beoordeeld. De bevindingen staan hieronder.

Bestrijdbaarheid

Bij bestrijdbaarheid gaat het om de mogelijkheden tot voorbereiding van de bestrijding en beperking van de omvang van een calamiteit. Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, is het van belang dat de hulpverleningsdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun hulpverlenende taken. Om de bestrijdbaarheid goed te kunnen beoordelen, is gekeken naar:

- Bereikbaarheid van het plangebied en de risicobronnen;
- Bluswatervoorzieningen binnen het plangebied en nabij de risicobronnen.

Bereikbaarheid

Het plangebied en de risicobronnen zijn beoordeeld op de bereikbaarheid voor de hulpdiensten. Om te bepalen of de hulpdiensten tijdens calamiteit voldoende snel kunnen optreden, is de opkomsttijd beoordeeld. Om te bepalen of het plangebied en de risicobron bovenwinds (met de windrichting mee) kunnen worden benaderd, is de tweezijdige bereikbaarheid beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- Het plangebied is voldoende snel en in voldoende mate vanuit twee zijden bereikbaar;
- Het perceel kent in de nieuwe situatie een hoofdingang en aanvullend een in/uitrit ten behoeve van calamiteiten, die alleen door de hulpdiensten gebruikt wordt. We gaan er vanuit dat de hoofdingang ook voor de hulpverlening geschikt is. Het terrein is dan goed 2-zijdig bereikbaar;
- In de toelichting wordt aangegeven dat het centrum autovrij is. Voor de hulpdiensten is het van belang dat zij het gehele terrein wel op kunnen, en dat het terrein hiervoor geschikt is. De eisen met betrekking tot o.a. breedte en asdruk staan in de handleiding 'Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening'¹.
- De bereikbaarheid bij een calamiteit op de spoorlijn en het Eemskanaal is sterk afhankelijk van de locatie en het incident en zou tot problemen kunnen leiden. Aanvullende bereikbaarheidsvoorzieningen zijn ons inziens echter niet realistisch in het kader van deze planontwikkeling;
- De bereikbaarheid bij de inrichtingen op het Chemiepark Delfzijl is onderdeel het vergunningstraject van deze inrichtingen en als voldoende beoordeeld.

Bluswatervoorzieningen

Het plangebied en de risicobronnen zijn beoordeeld op de aanwezigheid en de beschikbaarheid van bluswatervoorzieningen. Om te bepalen of de brandweer snel kan beschikken over voldoende bluswater, is de beschikbaarheid van zowel primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- In het plangebied zijn in de huidige situatie 4 brandkranen. Deze zijn goed verdeeld over het huidige terrein. De ligging van de huidige brandkranen voldoet niet voor de nieuwe terreinindeling. In de nieuwe opzet zal de ligging van brandkranen afgestemd moeten worden op de locatie van de nieuwe gebouwen. Voor de plaatsing van nieuwe brandkranen adviseren we u graag. Een voorstel is om in elk woonhofje centraal één brandkraan te plaatsen en aanvullend een brandkraan bij het

---

¹ https://www.veiligheidsregiogroningen.nl/wat_wij_doen/plannen/incidentbestrijdingsplannen/

Dienstengebouw. Voor de exacte plaatsing van de brandkranen willen, verzoeken wij u in overleg met het brandweercluster Eemsmond te komen tot een goede uitwerking van de bluswatervoorzieningen in dit plangebied. U kunt daarvoor contact opnemen met Arnold Nicolaas: 088 1625091 of arnold.nicolaas@vrgroningen.nl

- Langs de spoorlijn zijn veelal geen primaire bluswatervoorzieningen aanwezig. De brandweer beschikt over middelen om een brandend middelgroot voertuig zelfstandig te beheersen. Voor het Eemskanaal geldt dat het kanaal zelf mogelijk ingezet kan worden als waterbron (afhankelijk van de locatie). Aanvullende bluswatervoorzieningen zijn ons inziens echter niet realistisch in het kader van dit ruimtelijke besluit.

Advies bestrijdbaarheid:

Veiligheidsregio Groningen adviseert om de ligging van de brandkranen af te stemmen op de nieuwe terreinindeling. Het Bouwbesluit 2012 (artikel 6.30) en de handleiding 'Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening' gelden hierbij als uitgangspunt. Voor de hulpdiensten is het van belang dat zij het gehele terrein op kunnen, en dat het terrein hiervoor geschikt is.

Zelfredzaamheid

Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied van een risicobron, om zichzelf in veiligheid te brengen. Belangrijk aspect hierbij is, dat zij zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten, bijvoorbeeld door te vluchten of te schuilen. Het is noodzakelijk dat mensen zich bewust zijn van de risico's en handelingsperspectieven. De mate van zelfredzaamheid in het rampgebied is bepalend voor de omvang van de hulpverlening tijdens een ramp of een zwaar ongeval. Om de zelfredzaamheid van de aanwezige personen te beoordelen, is gekeken naar de volgende aspecten:

- zelfredzaam vermogen;
- mogelijkheden tot vluchten of schuilen
- alarmeringsmogelijkheden.

Zelfredzaam vermogen

- Het terrein richt zich op de opvang van asielzoekers. Deze groep is te beschouwen als verminderd zelfredzaam. Zij kennen de risico's in de omgeving niet, zijn niet bekend met het handelingsperspectief en zijn minder goed te instrueren bij een (dreigende) calamiteit.

Mogelijkheden tot vluchten of schuilen

- Bij een calamiteit bij de risicobronnen reiken enkel de toxische effecten tot het plangebied. Ingeval van een calamiteit wordt aanbevolen om binnen de gebouwen te **schuilen**. Om goed schuilen mogelijk te maken, adviseren wij u dat (indien aanwezig) de automatische mechanische ventilatie uitgezet kan worden. Veel mechanische ventilatie is standaard niet geheel uitschakelbaar. De maatregel om de mechanische ventilatie geheel uitschakelbaar te maken, wordt in de toekomst in de Omgevingswet opgenomen in de AMvB Besluit bouwwerken leefomgeving, artikel 4.124.

Alarmeringsmogelijkheden

- Het plangebied ligt binnen het sirenebereik van het bestaande Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS). Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft bekendgemaakt, vanaf 2017 in fases met de WAS-sirenes te willen stoppen;
- Eind 2012 is NL-Alert geïntroduceerd. Met NL-Alert kan de overheid mensen in een rampgebied en in de directe omgeving van een (dreigende) noodsituatie met een tekstbericht informeren via de eigen mobiele telefoon. Daarnaast wordt in de toekomst bij grote rampen alarm geslagen via onder meer calamiteitenzenders, geluidswagens en sociale media. Hierdoor is een snelle alarmering in het hele plangebied mogelijk.

Advies zelfredzaamheid

- *Wij adviseren u de mechanische ventilatie handmatig geheel uitschakelbaar te maken. De maatregel om de mechanische ventilatie geheel uitschakelbaar te maken, wordt in de toekomst in de Omgevingswet opgenomen in de AMvB Besluit bouwwerken leefomgeving, artikel 4.124.*
- *Daarnaast adviseren wij om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS netwerk en NL-Alert te alarmeren maar ook op een andere wijze (NL-Alert, social media, televisie, radio, geluidswagen, enz.).*